

FAQ Actietraject Cao Ziekenhuizen

Waarom zijn de onderhandelingen voor een nieuwe Cao Ziekenhuizen vastgelopen, wat willen wij bereiken in de nieuwe cao en wat betekenen de acties voor u? In onderstaande FAQ leest u over de voorbereidingen voor het komende actietraject, waarom het van belang is dat u zich achter de acties schart en waar u op moet letten.

Waarom zijn de onderhandelingen vastgelopen?

De vakbonden hebben maandenlang onderhandeld om met de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) tot een akkoord te komen, maar op 3 juni liepen de onderhandelingen voor een nieuwe cao vast. Zowel de inhoud als het loonbod van de NVZ bleef flink achter bij de eisen van de werknemersorganisaties. Werkgevers deden een eindbod van 2,5% per jaar, waarvoor werknemers bovendien de bijdrage in de ziektekostenverzekering (IZZ) moeten inleveren. Dat is niet marktconform ofwel onvoldoende om personeel te behouden en aantrekkelijk te blijven als sector, en daarmee niet in het belang van goede ziekenhuiszorg in Nederland. Daarmee zijn acties onvermijdelijk.

Waarom is gekozen voor de 'zondagsdienst' als eerste actiemiddel?

Bij het opmaken van de balans op 3 juni met de achterbannen/actieve leden van LAD/FBZ, FNV, CNV en NU'91 was voor iedereen klip en klaar dat het eindbod een dikke onvoldoende scoorde. De conclusie was dan ook dat het geen enkele optie was om dit als keuze aan de leden voor te leggen. De werknemers zijn zwaar teleurgesteld dat ze niet serieus worden genomen. Uit loyaliteit zijn ze gevraagd en ongevraagd steeds harder gaan werken. Hun actiebereidheid is groot, omdat ze willen laten zien dat het zo echt niet langer kan. Een betere cao is hen echt menens. Daarom gaat vanaf eind juni een serie van een paar zondagsdiensten van start. Een zondagsdienst is het meest aangewezen middel om de druk op de werkgevers te verhogen. Het is een vergaande actievorm zonder de patiënt evenredig te treffen. De onderhandelaars van de werknemersorganisaties trekken in dezelfde periode samen het land in en lichten de werknemers in de ziekenhuizen toe waar de pijnpunten zitten. Bekijk het [overzicht](#) met verschillen in standpunten. Het wordt dus een echte actiezomer.

Hoe ziet het verdere actietraject eruit?

Naast zondagsdiensten in een paar ziekenhuizen bereiden andere lokale actiecomités stiptheidsacties en allerlei ludieke acties voor. Zo staat het belang van de cao voortdurend onder de aandacht, ook in de media. Op deze manier willen we de druk op de werkgever verhogen. Zo nodig worden de acties na de zomer verder opgeschaald. Het gaat daarmee om verschillende acties in de ziekenhuizen. In de ziekenhuizen richten werknemers hun eigen gezamenlijke actiecomité op. Zij bereiden de acties voor. De werknemersorganisaties faciliteren waar nodig.

Waar moet ik op letten als ik wil meedoen aan een actie?

Als werknemer bepaalt u zelf aan welke acties u precies meedoet, maar dat moet altijd georganiseerd. Dat betekent dat u nooit op eigen houtje zomaar een actie kan beginnen. De lokale actiecomités werken bij het opstellen van hun draaiboeken nauw samen met de actiejuristen van de vakbonden, omdat een actie aan allerlei juridische eisen moet voldoen. Houd de berichtgeving van het actiecomité in uw ziekenhuis in de gaten en denk maar doe vooral mee.

Wat houdt een zondagsdienst precies in?

Tijdens een zondagsdienst wordt op een doordeweekse dag gewerkt alsof het weekend is. Er zijn geen geplande of electieve opnames, met uitzondering van spoedopnames. Ook opnames op de IC,

kraam/couveuse-afdeling en de afdelingen oncologie en hartbewaking zijn uitgezonderd. Om te zorgen dat de zondagsdienst inderdaad patiëntvriendelijk verloopt, moet ten allen tijde worden voorkomen dat patiënten tevergeefs naar het ziekenhuis komen voor een geplande behandeling. Het is dus van belang geen afspraken of behandelingen te plannen op de dag van de zondagsdienst en geplande afspraken te verzetten. Zorg bovendien voor een grotere bezetting dan op een normale zondag (zorg dat iedereen die normaal gesproken op de dag van de zondagsdienst werkt, ook echt aanwezig is), zodat eventuele incidenten goed kunnen worden opgevangen. Bij twijfel geldt dat het begrip 'spoedeisend' altijd in het voordeel van de patiënt is. Tijdens een zondagsdienst kunnen werknemers diverse activiteiten verrichten om de actie kracht bij te zetten.

Wat houdt een stiptheidsactie precies in?

Bij een stiptheidsactie gaat u werken zoals u dat eigenlijk altijd zou moeten doen. Precies zoals in de cao staat. U houdt dus nu de pauze waar u recht op heeft en werkt precies de uren volgens uw contract.

Wat kan ik me voorstellen bij ludieke acties?

Ludieke acties zijn vooral symbolisch en prikkelend bedoeld. Dat kan door de actiesticker 'goede cao = goede zorg' zichtbaar dragen. Of iets extra's te regelen voor de patiënt op een actiedag. Zo kan een administratieve kracht mogelijk prima een patiënt een poosje gezelschap houden. Stem wel altijd af met uw lokale actiecomité en de actiejuristen of uw actie ook onder de categorie ludieke acties valt om zeker te weten of uw actie juridisch geborgd is.

Ter inspiratie:

- Deel gratis ijsjes uit aan patiënten/bezoekers onder de noemer 'redelijk ijs' (lees: redelijk eis)
- Geef bij de entree van uw ziekenhuis gratis voorlichting over het voorkomen van stress
- Bied bezoekers massages aan of organiseer een 'poppenspreekuur'.
- Bied de raad van bestuur een symbolisch 'appeltje voor de dorst' aan.
- Organiseer een hardloopwedstrijdje om te laten zien hoe u moet racen elke dag.
- Zorg dat u op de actiedag herkenbaar bent voor collega's en patiënten. Spreek bijvoorbeeld af om dezelfde kleding aan te trekken (zoals een T-shirt in dezelfde kleur).

Wie kunnen meedoen met de acties?

Iedereen heeft belang bij een goede cao, want de zorg verleen je altijd samen. Daarom is een aantrekkelijke cao van belang voor iedereen die in het ziekenhuis werkt. Dat geldt dus ook voor beroepsgroepen die wel in het ziekenhuis werken maar niet onder de Cao Ziekenhuizen vallen. Zo gelden er andere arbeidsvoorwaarden voor coassistenten (zij zijn niet in dienst van het ziekenhuis) en vallen medisch specialisten onder de Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten. Zij kunnen zich natuurlijk wel solidair tonen door zich openlijk achter de acties te scharen door bijvoorbeeld mee te doen met activiteiten die worden georganiseerd in het ziekenhuis, of door tijdens de actiedag berichten te plaatsen, te liken of te delen op social media.

Welke campagneslogan en hashtag kan ik het beste gebruiken?

Het is handig aan te sluiten bij de landelijke actieslogan van de vakbonden: 'goede cao = goede zorg'. Op social media kanalen gebruikt u de hashtag #goedecaoisgoedezorg. Hoe vaker we met zijn allen dezelfde boodschap afgeven, hoe sterker het signaal is dat we samen afgeven.

Hoe zit het juridisch gezien als ik meedoe aan een zondagsdienst: kan mijn werkgever maatregelen tegen mij nemen?

Als sprake is van een georganiseerde actie, dat wil zeggen van een actie die door de werknemersorganisaties zijn georganiseerd, dan bent u beschermd op grond van het collectief actierecht. Het maakt daarvoor strikt genomen niet uit of u lid bent van de LAD. Als u lid bent, kunt u wel aanspraak maken op juridische ondersteuning van de LAD.

Als sprake is van een georganiseerde actie en u dus beschermd bent, mag uw werkgever geen rechtspositionele maatregelen nemen (zoals ontslag) wegens werkweigering. Als u de overeengekomen arbeid niet verricht, bestaat er geen recht op loon. Tijdens een zondagsdienst wordt echter gewoon gewerkt, maar niet al het afgesproken werk wordt verricht. In theorie kan uw werkgever u dus korten op salaris, maar wij achten die kans niet groot: u bent namelijk gewoon in uw ziekenhuis en helpt patiënten in spoedeisende gevallen. Er zal extra aandacht en tijd zijn voor de patiënt. Daarnaast is er gelegenheid om niet patiëntgebonden werkzaamheden uit te voeren, zoals vakgroepvergaderingen, het wegwerken van achterstanden in de administratie, supervisiegesprekken, etc. Als uw werkgever toch salaris inhoudt dan kunt u geen beroep doen op een stakingsuitkering. We hebben geen stakingskas.

Wat betekent een actie voor de patiëntenzorg?

Per ziekenhuis wordt de vorm en de duur van de actie bepaald. Dit moet de druk verhogen op de werkgever. Enige hinder voor de patiënten is niet uit te sluiten. Het is natuurlijk vervelend als een afspraak verzet moet worden omdat deze niet past in een normale werkdag. Uitgangspunt is dat de patiëntenzorg zoveel mogelijk normaal kan doorgaan, zodat patiënten niet de dupe worden. De comités en vakbonden zorgen ervoor dat de werkgever tijdig over de actieplannen geïnformeerd is, zodat hij kan anticiperen en maatregelen neemt voor de patiëntenzorg.

Wat moet ik melden aan de patiënt?

In principe hoeft u vooraf niets te melden. Om te zorgen dat de patiënt zo weinig mogelijk hinder ondervindt van de zondagsdienst, verzet u bestaande afspraken en maakt u geen nieuwe afspraken op de dag van de zondagsdienst. Als u op de dag van de actie patiënten in het ziekenhuis ziet (bijvoorbeeld als u een ludieke actie houdt) is het uiteraard wel goed de patiënt uit te leggen waarom u dit doet.

Wat moet ik doen om een zondagsdienst goed voor te bereiden?

- In ieder ziekenhuis moet een lokaal actiecomité worden gevormd, dat de actie in het desbetreffende ziekenhuis coördineert. Stel z.s.m. een lokaal actiecomité in als deze er nog niet is in uw ziekenhuis.
- Het lokale actiecomité ontvangt een actiedraaiboek van de werknemersorganisaties en levert dit uiterlijk op de aangegeven datum volledig ingevuld in bij het landelijk actiecomité van de vier werknemersorganisaties.
Het actiedraaiboek omschrijft precies wat lokale actiecomité doet. Zo organiseert het lokale actiecomité de actie binnen het ziekenhuis en voert het deze uit. Verder informeert het lokale actiecomité betrokken collega's, de raad van bestuur/leiding afdeling, de vakgroep, de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad (indien van toepassing) tijdig over de actie én de actiedatum.
- Organiseer op korte termijn een brainstorm met uw collega's over hoe u de zondagsdienst gaat invullen. Uitgangspunt is dat niemand deze dag vrij neemt, maar dat u bijvoorbeeld patiëntvriendelijke activiteiten organiseert of op ludieke manier aandacht vraagt voor een goede cao bij uw raad van bestuur.

**Ik ben op de dag van de zondagsdienst vanuit mijn umc gedetacheerd bij een algemeen ziekenhuis.
Kan ik dan met de actie meedoen?**

Nee, als u in dienst bent bij een umc, valt u onder de Cao UMC. Actievoeren voor een goede Cao Ziekenhuizen heeft in uw geval geen zin. Wel kunt u zich op de actiedag solidair tonen met uw collega's in het ziekenhuis.

Wat zeg ik als mijn raad van bestuur mij aanspreekt op het feit dat ik meedoe aan de actie?

Uw werkgever mag u er niet op aanspreken als u deelneemt aan een collectieve actie. Als hij goed werkgeverschap toont, vraagt hij u dit niet. Doet hij dit toch, dan kunt u aangeven dat u zich niet serieus genomen voelt.

Wat doe ik als mijn werkgever tijdens de actiedag met me wil praten of met een voorstel komt?

Ga op de actiedag niet inhoudelijk in discussie met uw raad van bestuur. Verwijs door naar het landelijk actiecomité en stel ons op de hoogte bij eventuele problemen.